

Imię i nazwisko:

KOLONOSKOPIA ULOTKA INFORMACYJNA WRAZ ZE ZGODĄ

Proszę przeczytać i wypełnić kwestionariusz przed rozmową z lekarzem.

Szanowna Pacjentko, Szanowny Pacjencie

badanie, które proponujemy wymaga zgody. Aby ułatwić tę decyzję informujemy w tej ulotce oraz w ewentualnej rozmowie wyjaśniającej o rodzaju, znaczeniu i możliwych powikłaniach planowanego badania.

I Podstawowe informacje

KOLONOSKOPIA - badanie, które umożliwia obejrzenie wnętrza jelita grubego. Polega na wprowadzeniu przez kanał odbytu giętkiego specjalnego instrumentu - kolonoskopu wyposażonego w kamerę. Badanie umożliwia uwidocznienie zmian chorobowych takich jak zmiany zapalne jelita, polipy, guzy nowotworowe, zmiany naczyniowe, uchyłki.. W razie stwierdzenia obecności zmian patologicznych pobierany jest materiał do badania mikroskopowego i ewentualnie usuwa się niektóre zmiany (np. odcięcie polipa).

Kolonoskopie przeprowadza się bez lub w płytkiej analgesodacji (łagodnie działające leki p/bólowe i uspokajające). Odczuwanie bólu jest indywidualne – badanie nie musi, ale może być bolesne, co jest wynikiem wdmuchiwanie powietrza do światła jelita, lub pociągania krezki jelita. Dotyczy to szczególnie pacjentów po przebytych zabiegach operacyjnych, ze zrostami w jamie brzusznej.

II Wskazania do wykonania badania

- krwawienie z odbytu (obecność świeżej krwi w stolcu, dodatni wynik badania na krew utajoną w stolcu),
- podejrzenie nowotworu jelita grubego (niewyjaśniona utrata masy ciała, niedokrwistość, zmiana charakteru i częstości wypróżnień),
- badania kontrolne w przebiegu chorób uznanych za stany przed nowotworowe lub u osób z tzw. rodzinnym wysokim ryzykiem występowania nowotworów jelita grubego,
- ocena wyników leczenia farmakologicznego,
- ocena wcześniejszych zabiegów endoskopowych lub chirurgicznych,
- leczenie wcześniej rozpoznanych schorzeń np. usunięcia polipów lub zahamowania krwawienia..

III Przygotowania do badania

Badanie przeprowadza się po odpowiednim oczyszczeniu jelita za pomocą doustnych płynów czyszczących dostępnych w aptece **NA RECEPTĘ** . Receptę wystawia lekarz kierujący na badanie. Obecnie zalecanymi preparatami są : FORTRANS , CITRAFLEET, MOVIPREP lub PLENVU.

Zalecenia dietetyczne

4-5 dni przed badaniem nie należy przyjmować produktów zawierających ziarna i pestki, należy w diecie ograniczyć potrawy tłuste, ciężkostrawne.

2 dni przed badaniem- zalecana jest dieta ubogo resztkowa, należy zrezygnować z warzyw i owoców, potraw tłustych, kasz, soków przecieranych i zup warzywnych, ciemnego pieczywa.

Dozwolone są: jajko gotowane, mięsa i ryby (gotowane, duszone, grilowane), drobne makarony, białe pieczywo, słaba herbata, jasne napoje, jasne galaretki, kisiel (bez owoców), klarowny bulion.

W dniu poprzedzającym badanie można w godzinach rannych spożyć lekkie śniadanie, w dalszej części dnia należy powstrzymać się od przyjmowania posiłków, można pić do woli wodę lub inne płyny (klarowne soki, herbata, bulion). W dniu badania można pić tylko wodę. Na 3-4 godziny przed badaniem należy powstrzymać się od przyjmowania wszystkich płynów w tym wody.

W dniu badania należy przyjąć leki stosowane przewlekłe.

Pacjenci z cukrzycą zalecane jest wykonanie badania w godzinach rannych, nie należy przyjmować rano doustnych leków przeciwcukrzycowych i insuliny. W razie wątpliwości należy skontaktować się z pracownią wykonującą badanie .

Pacjenci z przewlekłymi chorobami -w dniu badania rano należy zażyć przyjmowane przewlekłe leki popijając niewielką ilością wody.

Pacjenci przyjmujący leki wpływające na krzepnięcie krwi :

Jeżeli przyjmuje się leki zmniejszające krzepliwość krwi, przed planowanymi podczas kolonoskopii zabiegami niektóre z nich należy odstawić albo zamienić na inne preparaty. Można to zrobić jedynie po konsultacji z lekarzem .

Przygotowanie do kolonoskopii – preparat Fortrans

Przygotowanie do badania przed godziną 12.00 z wykorzystaniem preparatu Fortrans:

- dzień przed badaniem pacjent powinien zjeść śniadanie,
- dzień przed badaniem około godziny **17.00** pacjent rozpoczyna przyjmowanie Fortransu, od tego momentu nie powinien przyjmować żadnych posiłków, może jedynie pić wodę niegazowaną,
- 4 saszetki preparatu rozpuszcza się w 4 litrach niegazowanej wody, tak powstałą miksturę pacjent powinien przyjąć w ciągu 5–6 godzin.

W dniu badania nie można pić roztworu przeczyszczającego, nie należy przyjmować jakiegokolwiek posiłku, dopuszczalne jest picie wody niegazowanej maksymalnie do 4 godzin przed zabiegiem.

Przygotowanie do badania po godzinie 12.00 z wykorzystaniem preparatu Fortrans:

- dzień przed badaniem pacjent powinien zjeść ostatni posiłek do godziny 12.00,
- dzień przed badaniem pacjent powinien przygotować pierwsze 2 saszetki preparatu, uzyskane 2 l mikstury wypija do końca dnia w ciągu 2 godzin,
- w dniu badania pacjent przygotowuje kolejne 2 saszetki preparatu, w przypadku badania bez znieczulenia mikstura powinna zostać spożyta do 3-4 godzin przed badaniem, w przypadku badania w narkozie mikstura powinna zostać przyjęta do 6 godzin przed kolonoskopią.

Schemat picia FORTANSU

Pora kolonoskopii	Fortrans w dniu przed kolonoskopią	Fortrans w dniu kolonoskopii
Kolonoskopia 8.00 – 11,30	4 litry wieczorem 17.00 – 21.00
Kolonoskopia 12.00 – 15.00	2 litry wieczorem 19.00 – 21.00	2 litry rano 5.00 – 7.00
Kolonoskopia po 15.00	4 litry rano 5.00 – 9.00

IV Opis przebiegu proponowanej procedury medycznej

Badanie zazwyczaj trwa 15-60 minut. W trakcie badania pacjent leży na boku lub plecach. Badanie polega na wprowadzeniu giętkiego instrumentu przez odbytnicę do odbytnicy a następnie pozostałych odcinków jelita grubego. Celem dokładnego obejrzenia błony śluzowej wdmuchiwane jest powietrze do jelita powodujące jego rozciągnięcie co może wywoływać uczucie rozpierania, wzdęcia. Mogą wystąpić dolegliwości bólowe związane z uciskiem aparatu na ścianę jelita i pociąganie krezki jelita. W trakcie badania nie należy wstrzymywać gazów. Utrzymywanie się dolegliwości bólowych mimo czynności zmierzających do jego ustąpienia może być wskazaniem do przerwania badania. Jeżeli w trakcie badania lekarz zauważa podejrzaną zmianę pobiera wycinki do badania histopatologicznego aby określić jej charakter /zmiana nowotworowa, nienowotworowa/. Możliwe jest w trakcie kolonoskopii wykonanie różnych zabiegów leczniczych używając specjalnych narzędzi endoskopowych co niejednokrotnie pozwala uniknąć leczenia operacyjnego .

V Badanie w znieczuleniu

Kolonoskopię można przeprowadzić w głębokiej analgosedacji z udziałem anestezjologa (pacjent śpi podczas badania, nie odczuwa żadnych nieprzyjemnych doznań) oraz pielęgniarki anestezjologicznej. O jego przeprowadzeniu decydują względy medyczne. Konieczne jest wykonanie badania z krwi: morfologia, glukoza, elektrolity, kreatynina, czas krwawienia, czas krzepnięcia dodatkowych badań dla osób z przewlekłymi schorzeniami, np TSH dla pacjentów z chorobami tarczycy oraz wykonania EKG (bez opisu).Wszystkie badania są aktualne na 7 dni przed wykonaniem kolonoskopii w znieczuleniu . Przed badaniem pacjent wypełnia ankietę anestezjologiczną i jest konsultowany przez lekarza anestezjologa. Na badanie w znieczuleniu należy zgłosić się z pełnoletnią osobą towarzyszącą.

Po badaniu wykonanym w znieczuleniu pacjent przebywa w Sali wybudzeń celem wybudzenia. Po wyrażeniu zgody przez lekarza anestezjologa (po obserwacji) pod opieką osoby towarzyszącej może udać się do domu. *Obowiązuje 24 godzinny bezwzględny zakaz prowadzenia pojazdów i maszyn mechanicznych oraz spożywania alkoholu, podpisywania ważnych dokumentów.* W bardzo rzadkich przypadkach może zaistnieć konieczność dłuższej obserwacji w oddziale szpitalnym.

VI Przeciwwskazania do badania

Przewlekłe choroby takie jak: niestabilna dławica sercowa, niedawno przeżyty zawał m. serca, niewyrównana niewydolność krążenia, nieuregulowane ciśnienie tętnicze, istotne zaburzenia rytmu serca, poważne zaburzenia krzepnięcia wynikające z przewlekłych chorób krwi lub chorób wątroby lub przyjmowanych leków, astma oskrzelowa lub POCHP o ciężkim przebiegu, niewydolność oddechowa, niedawno przeżyty zabieg operacyjny w obrębie jamy brzusznej, objawy „ostrego brzucha” oraz brak świadomej zgody na badanie.

VII Opis powikłań standardowych związanych z proponowaną procedurą medyczną

Powikłania zabiegu endoskopowego zdarzają się niezmiernie rzadko - raz na kilka tysięcy badań i należą do nich przedziurawienie ściany jelita, krwawienie, które mogą wymagać zabiegu operacyjnego. Powikłania ogólne zdarzają się jeszcze rzadziej i mogą to być np. zawał m. serca, bóle wieńcowe, zaburzenia rytmu serca, zatrzymanie krążenia, wzrost lub spadek ciśnienia tętniczego, duszność, bezdech, napad padaczki.

VIII Opis zwiększonego ryzyka powikłań podczas wykonywania badania w związku ze stanem zdrowia pacjenta i przyjmowanymi lekami – wypełnia pacjent lub lekarz zlecający badanie w warunkach szpitalnych:

Aby ograniczyć do minimum niebezpieczeństwo oraz celem uniknięcia dodatkowego ryzyka proszę o odpowiedź na następujące pytania (właściwą odpowiedź zaznaczyć kółkiem) w przypadku odpowiedzi TAK- podać szczegóły

Pytania	odp	odp	Uwagi lekarza
Czy cierpi pan/pani na przewlekłe infekcje (np. WZW, gruźlica i inne)?	NIE	TAK	
Czy występuje u pan/pani nadmierna skłonność do krwawień np. po skaleczeniach, po usunięciu zęba?	NIE	TAK	
Czy przyjmuje pan/pani leki przeciwkrzepliwe (Sintrom, Acenokumarol, Warfarin, Xarelto, Pradaxa) lub p/płytkowe(Acard, Polocard, Polopiryna, Ticlid, Aclotin, Plavix, Clopidix, Arepelex)	NIE	TAK	
Czy występowały u pana /pani reakcje uczuleniowe na leki (antybiotyki, leki p/bólowe), pokarmy?	NIE	TAK	
Czy leczy się pan/pani z powodu chorób układu krążenia takich jak (choroba niedokrwienna m. serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność krążenia, zaburzenia rytmu serca ?	NIE	TAK	
Czy w ciągu ostatniego roku był u pana /pani wykonywany zabieg koronarografii, wszczepienia stentów do naczyń wieńcowych, albo inny zabieg naczyniowy	NIE	TAK	
Czy ma pan/pani wszczepiony stymulator /kardiowerter, sztuczne zastawki serca?	NIE	TAK	
Czy choruje pan/pani na astmę, przewlekłe zapalenie oskrzeli, niewydolność oddechową ?	NIE	TAK	
Czy jest pani w ciąży	NIE	TAK	

BEZWZGLĘDNI PRZESTRZEGAĆ!

- Osoby z chorobami wymagającymi stałego, regularnego przyjmowania leków (np. nadciśnienie tętnicze, choroby serca ,padaczka i inne) w dniu badania powinny zażyć poranną dawkę leku popijając niewielką ilością wody.
- Osoby chorujące na cukrzycę powinny dodatkowo skonsultować z lekarzem sposób przygotowania do badania oraz poinformować o cukrzycy pracownika naszej rejestracji. W dniu badania nie należy przyjmować porannej dawki insuliny i doustnych leków hipoglikemizujących. W przypadku przyjmowania leków p/cukrzycowych wskazane jest wykonanie badania w godzinach przedpołudniowych.
- Osoby przyjmujące leki zmniejszające krzepliwość krwi, przed planowaną kolonoskopia niektóre z nich powinny odstawić albo zamienić na inne. **MUSZĄ TO ZROBIĆ TYLKO PO KONSULTACJI Z LEKARZEM.**
- Osoby przyjmujące preparaty żelaza powinny na 7 dni przed planowanym badaniem przerwać przyjmowanie preparatu.
- Prosimy o przyniesienie i pokazanie lekarzowi przed badaniem posiadanej dokumentacji medycznej np. Kart wypisowych z leczenia szpitalnego, opisów poprzednio wykonanych badań endoskopowych, EKG, oraz aktualnych wyników badań laboratoryjnych. Pacjenci powinni dokładnie znać nazwy i dawki przyjmowanych leków lub posiadać ich spis.
- Osoby wymagające okularów do czytania proszone są o zabranie ich ze sobą.
- Wyznaczona godzina badania może ulec przesunięciu ponieważ czas trwania badania jest trudny do przewidzenia.

VIII Opis prognozy pozabiegowej i powikłań odległych

Dyskomfort po badaniu (wzdęcia i kolkowe bóle brzucha) mogą utrzymywać się przez kilka godzin po badaniu i są wynikiem zalegania wprowadzonego podczas badania powietrza. Nie należy wstrzymywać oddawania gazów. Można przyjąć Espumisan. Przez okres kilku dni po badaniu mogą występować luźniejsze stolce, ze śluzem i śladową ilością krwi. Jeśli podawano leki znieczulające nie wolno w dniu badania spożywać alkoholu, prowadzić pojazdów mechanicznych, obsługiwać urządzeń elektromechanicznych ani podejmować czynności prawnych. Pacjent, u którego przeprowadzono badanie w znieczuleniu opuszcza pracownię pod opieką pełnoletniej osoby towarzyszącej. Wystąpienie w ciągu najbliższych dni po badaniu takich objawów jak obfite krwawienie z odbytnicy, silne bóle brzucha, twarde, wzdęty brzuch, gorączka, brak perystaltyki jelit, brak oddawania gazów, nudności, wymioty najczęściej świadczy o wystąpieniu poważnych powikłań. Konieczny pilny kontakt z SOR najbliższego Szpitala.

X Oświadczenia pacjenta / zgoda na badanie

Imię i nazwisko Pacjenta:

PESEL:

Oświadczam, iż zapoznałem/łam* się z treścią niniejszego formularza oraz zostałem/łam* poinformowany/na* przez lekarza zlecającego/wykonującego* badanie o proponowanym rodzaju diagnostyki i leczenia. Oświadczam, iż miałem/łam* możliwość zadawania pytań dotyczących proponowanej diagnostyki i leczenia i otrzymałem/łam* na nie odpowiedź.

Jeżeli ma Pan/Pani* jeszcze jakieś pytania dotyczące proponowanej diagnostyki i leczenia prosimy o ich wpisanie poniżej:

.....

.....
data podpis pacjenta/przedstawiciela ustawowego*

Wyrażam dobrowolnie zgodę na wykonanie badania kolonoskopii i w razie konieczności na dodatkowe procedury endoskopowe, takie jak pobranie wycinków do badania hist. - pat. Zapoznałem/am się z informacjami zawartymi w ulotce i uzyskałem/am od lekarza mającego przeprowadzić badanie odpowiedzi na wszystkie moje pytania. Wyrażam również zgodę na zastosowane w razie potrzeby środków uspokajających i p/ bólowych (analgesodacja).

Oświadczam, że podczas wywiadu lekarskiego i badania nie zataiłem/łam* istotnych informacji dotyczących stanu zdrowia, badań, oraz przebytych chorób.

.....
data podpis pacjenta/przedstawiciela ustawowego*

Nie wyrażam zgody na przeprowadzenie proponowanej procedury endoskopowej

.....
data podpis pacjenta/przedstawiciela ustawowego*

.....
(uzasadnienie przez pacjenta/przedstawiciela ustawowego* odmowy wyrażenia zgody na przeprowadzenie proponowanej procedury medycznej/zabiegu*)

XI POTWIERDZENIE LEKARZA

Potwierdzam, że pacjent został poinformowany o istocie badania i jego celu i możliwych powikłaniach

.....
data

.....
podpis lekarza

* niepotrzebne skreślić